

Stof, som allerede nu paa flere Steder frivillig er optaget med under Skoleundervisningen, skal høre med indenfor Kredsen af de Fag, der skulle læres. I hvilket Omfang Undervisningen deri skal gives, maa saa komme til at bero paa Bestaffenheden af de Kræfter, der kunne stilles til Disposition i saa Henseende, og i alt Fald paa en Prøve, da der jo her er Tale om noget Nyt, som først maa arbeide sig frem, inden man ret kan bestemme Omfanget deraf. Det er ogsaa derfor, at jeg mener, at, hvor underligt det saa end kan synes med den omtalte lille Parenthes: „og Svensk“, saa er den endda ikke ganske uden Betydning. Den antyder, at Svensk skal spille en eiendommelig Rolle ved Undervisningen, en Rolle, som tildels ogsaa blev antydet af det ærede 1ste Medlem for Kjøbenhavn selv ved Sagens 1ste Behandling, idet dette Sprog skal være Noget, som man kommer til at lære uden egentlig at have lært det. Man tager det ikke med som et bestemt Fag, men man benytter, som ogsaa nu allerede er Tilfældet i flere Skoler, Leiligheden til at lade Disciplener læse Stykker deraf op af og til — herpaa mener idetmindste jeg, at man nærmest maa lægge an — for at lade dem se eller rettere høre, hvor meget Svensk de kunne, naar de komme til ret at undersøge det, og ikke blive fortraktede ved de tilsyneladende store Forskjelligheder. Jeg forudsætter altsaa virkelig endogsaa en Række af forskjellige Indsigelser og Bemærkninger imod en saadan Forandring af Udtrykkene i § 4 som den, der af det ærede Medlem er foreslaaet, og Bebrejdelser for, at man nu mener noget ganske Andet med den omtalte Undervisning, end man tidligere har omtalt eller tilsigtet, og da Forandringen saa dog til Syvende og Sidst heller ikke har nogen stor Betydning, maa jeg derfor holde for, at man helst skal blive staaende ved den Affattelse af § 4, som findes i mit Ændringsforslag.

§ 5 — ved hvilken Stillerne af de forskjellige Ændringsforslag jo ogsaa væsentligst have opholdt sig — er uretligt den Paragraf, i hvilken der upaatvivlelig maa siges i Affattelsen og i Bestemmelserne stærkest at fremtræde Noget, som kan give Anledning

til Indsigelse. — Foraaavdt som det i et andet Punktum af sammes første Stykke fastsættes, at Engelsk og Naturlære skulle bortfalde for de Elever, der bestemme sig for den sproglig-historiske Retning, er det jo nu her under Nr. 3 foreslaaet, at der istedetfor Engelsk skal sættes geometrisk Tegning. I det oprindelige Lovforslag var der kun sagt, at der for Græsk, som bortfaldt for den matematisk-naturvidenskabelige Retning, skulde i den sproglig-historiske Retning træde et Beberlag af saadanne bortfaldende Fag, som maatte siges at ligge nærmere for den matematisk-naturvidenskabelige Retning, og i Motiverne var der, om jeg ikke feiler, netop derved hentydet baade til geometrisk Tegning og til Naturlære. Det kan heller ikke negtes, at det er saadanne Fag, som naturligen kunne bortfalde i den sproglige Retning istedetfor det i den matematiske Retning bortfaldende Græsk. At man nu i det andet Thing har taget Engelsk med her, har vistnok kun været, fordi man har ment, at det kunde trænges til en yderligere Lettelse for den sproglige Retning tilsvarende til den, der indtræder ved Græskens Bortfalden for den matematiske Retning, idet man derhos ikke har vurderet Engelsk saa høit som de andre ærede Forslagsstillere her (Nellemann og Ulfing), der jo mente, at det endog udelukkende kan træde istedetfor Græsk. Man har altsaa i det andet Thing ment, at Engelsk i Forbindelse med Naturhistorie kunde anvendes som et tilsvarende Æquivalent for Græsk. Jeg kan imidlertid i og for sig ikke have Noget imod, men vil endogsaa personlig finde det ganske rigtigt, at man lader Engelsk gaa ud her, og beholder det for den sproglig-historiske Retning. Jeg kan heller ikke tro, at det vil kunne fremkalde nogen væsentlig Vanskelighed paa et andet Sted. Det lader sig ikke negte, at Engelsk er et Sprog, der læres af Danste og især af dem, der tillige lære Latin og Fransk, med en saa overmaade stor Lethed, at det ikke er nogen stor Byrde at skulle lære det, og at der heller ikke kræves mange Timer dertil. Og dertil kommer, at det ikke kan negtes, at dette Sprog netop med Hensyn til Udtalen falder vanskeligt eller dog vanskeliggere, jo ældre man bliver, medens det gaar maasse